

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: «Образотворче мистецтво»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво.

Затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології та релігієзнавства
Протокол № 10 від 28 квітня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Флософія
Викладач	Гнатюк Ярослав Степанович
Контактний телефон викладача	+380956436042
Е-mail викладача	jaroslav.gnatiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є найзагальніші риси дійсності, основи буття і пізнання, що вивчаються не безпосередньо, а через узагальнення даних інших наук та осмислення всієї існуючої культури. Навчальна дисципліна «Філософія» вивчається разом із іншими фаховими дисциплінами. Вона є теоретичною основою для забезпечення набуття слухачами навчального курсу інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо відношень людини і світу у їх найзагальніших вимірах. Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню високої культури мислення, розуміння культури використання різноманітних понять і дефініцій. Окреслене коло проблем є важливим для розширення світогляду студентів, що навчаються за спеціальністю «Дизайн».	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є сформувати світоглядну культуру і культуру мислення особистості. Основними <i>цілями</i> вивчення дисципліни «Філософія» є ознайомити із головними напрямками і течіями філософії, ключовою філософською проблематикою.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ПР 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел. ПР 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування). ПР 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному	

просторі.			
ПР 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.			
ПР 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		20 год.	
Семінарські заняття		10 год.	
Самостійна робота		60 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
П'ятий	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».	Третій	Нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість годин	
		лекції	Семінарські заняття сам.роб.
Тема 1. Предметне поле філософії.		4	2 12
Тема 2. Філософська антропологія і аксіологія.		4	2 12
Тема 3. Гносеологія і епістемологія.		4	2 12
Тема 4. Метафізика.		4	2 12
Тема 5. Діалектика.		4	2 12
Загальна кількість годин		20	10 60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання з навченої дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості. Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf		

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Філософія» проводиться у форм заліку. Залік передбачений в кінці 5 семестра. Навчання оцінюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25		Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на семінарських заняттях та виконання самостійної роботи.

Загальна система розподілу балів за різні види робіт

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	80
Самостійна робота	20
Заг. к-ть	100

Вимоги до письмових робіт	Дві письмові роботи у вигляді тестів. Тест 1 охоплює матеріал тем 1, 2, 3 та 4. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання). Тест 2 охоплює матеріал теми 5. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання).
Семінарські заняття	В межах запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Обов'язковим є написання двох тестових робіт під час семінарських занять. Результат оцінюється як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силабусом навчальної дисципліни.
Підсумковий контроль	Вивчення дисципліни передбачає залік в кінці семестра. Залік виставляється на останньому занятті. Оцінка у 100 – бальній шкалі формується як сума балів за семінарські заняття та самостійну роботу студента.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Дві письмові роботи у вигляді тестів. Тест 1 охоплює матеріал тем 1, 2, 3 та 4. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання). Тест 2 охоплює матеріал тем 5 та 6. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання). Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно. За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання. Відвідування занять Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.	

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «[Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Андрущенко В. П. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи / В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова та ін.; за ред. Г. І. Волинка. – К.: Каравела, 2009.
2. Гільденбранд Д. Що таке філософія? / Д. Гільденбранд. – Львів: Колесо, 2008.
3. Основи практичної філософії. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / наук. ред. А. Н. Лой. – К.: Видавець Салій В.В., 2016.
4. Петрушенко В. Л. Філософія / В. Л. Петрушенко. – Львів: Магнолія плюс, 2004.
5. Філософія / кол. авторів; за ред. Л. В. Губерського. – Харків: Фоліо, 2013.
6. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021.
7. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябініної, Л. І. Юрченко. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021 .
8. Фюрст М. Філософія / М. Фюрст, Ю. Тринкс; пер. з нім. В. Кебуладзе. – К.: Дух і Літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018.
9. Sapiens. A Brief History of Humankind. 2015.
10. The Philosophy Book. 2011.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач:

Гнатюк Ярослав Степанович,
доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства